

(/)

🏠 (/) > Vikingetid og Middelalder (<https://www.historie-online.dk/boger/anmeldelser-5-5/vikingetid-og-middelalder-13-13-13-13>)

> Bøger (<https://www.historie-online.dk/boger>) > Anmeldelser (<https://www.historie-online.dk/boger/anmeldelser-5-5>)

> Danmark, Slesvig og Holsten 1404-1448

← Forrige artikel (<https://www.historie-online.dk/boger/anmeldelser-5-5/vikingetid-og-middelalder-13-13-13-13/runernes-verden>)

Danmark, Slesvig og Holsten 1404-1448

Kategori: Anmeldelser

Visninger: 702

Del artikel: **f** ([https://www.facebook.com/sharer/sharer.php?u=https://www.historie-online.dk/boger/anmeldelser-5-5/vikingetid-](https://www.facebook.com/sharer/sharer.php?u=https://www.historie-online.dk/boger/anmeldelser-5-5/vikingetid-og-middelalder-13-13-13-13/danmark-slesvig-og-holsten-1404-1448)

[og-middelalder-13-13-13-13/danmark-slesvig-og-holsten-1404-1448](https://www.facebook.com/sharer/sharer.php?u=https://www.historie-online.dk/boger/anmeldelser-5-5/vikingetid-og-middelalder-13-13-13-13/danmark-slesvig-og-holsten-1404-1448)) **t** (<https://twitter.com/home?status=>. Aktiviteten kan ses

på [https://www.historie-online.dk/boger/anmeldelser-5-5/vikingetid-og-middelalder-13-13-13-13/danmark-slesvig-og-holsten-](https://www.historie-online.dk/boger/anmeldelser-5-5/vikingetid-og-middelalder-13-13-13-13/danmark-slesvig-og-holsten-1404-1448)

1404-1448) **in** (<http://www.linkedin.com/shareArticle?mini=true&url=https://www.historie-online.dk/boger/anmeldelser-5-5/vikingetid-og-middelalder-13-13-13-13/danmark-slesvig-og-holsten-1404-1448&title=>)

Markus Hedemann

Danmark, Slesvig og Holsten 1404-1448 – konflikt og konsekvens

Skrifter udgivet af Historisk Samfund for Sønderjylland. Nr. 114. 352 sider

Af Tommy P. Christensen

Mus.insp. Carsten Porskrog Rasmussen, Museum Sønderjylland, der er redaktør på denne gedigne udgivelse fra Historisk Samfund for Sønderjylland, har i serien 100 Danmarkshistorier fra Aarhus Universitetsforlag, skrevet om "Hertugdømmet". Her lader han historien starte i 1232 og betegner Sønderjyllands historie som forvirrende og fascinerende, og tilføjer, at nok kom Sønderjylland tilbage til den danske konge i 1460, men det var stadig et hertugdømme – og noget for sig.

Siden 1386 var Slesvig en del af hertugernes normale titel, og Sønderjylland gik snart ud af brug. Et navneskifte, der blev endnu et led i at skille det sønderjyske område ud fra Danmark. Som Porskrog Rasmussen bemærker i "Hertugdømmet" (s.25): "I selve navnet ligger, at Sønderjylland er et stykke Jylland. Derimod er Slesvig et selvstændige navn, og det gør det lettere at tænke på området som et land for sig."

Den ledende redaktør ved DSL/Diplomatarium Danicum, siden 2003, cand. mag. Markus Hedemann (f. 1970) fik nok flere til at spærre øjnene op, da han i en kronik i Kristeligt Dagblad sommeren 2020 slog fast: "Genforeningen 1920 er en myte. Arealet af hertugdømmet Slesvig, der så traumatisk var gået tabt i 1864, udgjorde cirka det dobbelte af det nuværende Sønderjyllands territorium, der kom ind i det danske rige i 1920. Men myten om Genforeningen er dog en fredelig myte, som ikke har forpestet sjæle på samme måde som andre historiske myter."

Efter flere artikler i Historisk Tidsskrift, i 2007 (Ofendommen 28. juni 1424), i 2017 (Var kong Erik af Pommerns kongemagt arvelig?) og i 2018 (Myten om Kalmarunionen og den nordiske enhed) udkom Hedemanns afhandling 2018, det omhyggeligt analyserer hele denne strid om hertugdømmets status i perioden 1404-1448. En strid, der påbegyndtes under Margrethe og i 1448 måtte anses for at vise, at den holstenske greve og slesvigske hertug Adolf som Danmarks riges mægtigste mand var situationens herre. Afhandlingen fremfører den opfattelse, at konflikten om Slesvig er langt

mere end en slags appendiks til periodens øvrige politiske tildragelser, men snarere var det vigtigste politiske projekt, som Erik af Pommern arvede efter dronning Margrethe. Indlemmelsen af Slesvig i Danmark var for Erik et mål i sig selv, men forudsatte den fornødne hanseatiske velvilje over for projektet.

Centralt for Hedemanns afhandling står analysen af de store retssager og kongens diplomati, og i sommeren 1423 indgår kong Erik en traktat med Lübeck, Lüneburg, Stralsund, Anklam, Rostock, Wismar og Greifswald, der sikrer stæderne fri og sikker handel på de nordiske riger (s.132).

Den hidtidige opfattelse blandt historikerne har været, at Lübeck og de øvrige hansestæder bliver konfronteret med Erik af Pommerns krav om en betydelig forøgelse af Øresundstolden, i tiden omkring 1426, og en indførelse der ser ud til at ske i perioden sommeren 1427 og foråret 1429 (Konrad Fritzes bidrag i festskriftet til Erich Hoffmann, 1992).

Herimod hævder Hedemann, at forestillingen om at stæderne skulle være provokeret af kong Eriks bypolitik samt planer om indførelse af Øresundstold, bygger på senere stærkt propagandistiske udsagn fra 1430 og 1434 (s.202). En passant nævnes, at Øresundstolden indføres under våbenhvilen (fra september 1428), men i juni 1429 brød forhandlingerne endegyldigt sammen (s.204f.).

Bogens forfatter vender på de følgende sider (s.214) tilbage til Øresundstoldens rolle, men den stærke fokusering på det slesvigske spørgsmål overskygger ganske dens betydning, og som læser undres man til tider over den stærke understregning af, at krigens hovedgestand var Slesvig.

Med sine 843 noter, tre stamtavler et kort over Slesvig og de mange sider med kilder, litteratur og noter (s.311-346) har værket nærmest karakter af en doktorafhandling.

[Historie-online.dk, den 25. maj 2022]

← Forrige artikel (<https://www.historie-online.dk/boger/anmeldelser-5-5/vikingetid-og-middelalder-13-13-13-13/runernes-verden>)

SE RELATEREDE ARTIKLER

(<https://www.historie-online.dk/boger/anmeldelser-5-5/biografier-erindringer-60-60/margrete-den-foerste-905>) (<https://www.historie-online.dk/boger/anmeldelser-5-5/vikingetid-og-middelalder-13-13-13-13/oldtidssagaerne-bd-4>) (<https://www.historie-online.dk/boger/dronningemagt-i-middelalderen>)